

รายงานการประชุม
การสอบเทียบเครื่องวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง
วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
ชั้น ๖ อาคาร ๖ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ภก.ชาพล รัตนพันธ์	ผู้อำนวยการกองควบคุมเครื่องมือแพทย์
๒. คุณอรชพร เกิดสันติ	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๓. รศ.ดร.รัชนา ศานติยานนท์	นายกสมาคมเทคนิคการแพทย์แห่งประเทศไทย
๔. นพ.อรรถสิทธิ์ ศรีสุบัติ	สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์
๕. คุณมัลลิกา ลัดดาวัลย์ ณ อยุธยา	สมาคมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเครื่องมือแพทย์ไทย
๖. คุณอารีรัตน์ บรรพวิจิตร	สมาคมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเครื่องมือแพทย์ไทย
๗. คุณอรุณี รัตนพิทักษ์	ประธานชมรมพยาบาลเบาหวานแห่งประเทศไทย โรงพยาบาลศิริราช
๘. คุณวันเพ็ญ ดวงสว่าง	กองรังสีและเครื่องมือแพทย์
๙. คุณกุลธิดา สุจรัสเศรษฐ์เมธา	บริษัท Berlin Pharmaceutical
๑๐. คุณจิราพรรณ ปิ่นทอง	บริษัท Thanes
๑๑. คุณปฐนิกา ธนาธีรธรรม	บริษัท Thanes
๑๒. คุณชรินทร์ชัย เจริญศิริวิไล	บริษัท Abbott
๑๓. คุณพรชนัน จันทร	บริษัท Abbott
๑๔. คุณอมรา ยุทธการ	บริษัท Terumo
๑๕. คุณรัชนี้ อนุรังสีกุล	บริษัท Terumo
๑๖. คุณนันท์ปภัสร นนท์วุฒิพัฒน์	บริษัท Johnson and Johnson
๑๗. คุณนรเทพ เอี่ยมแก้ว	บริษัท Johnson and Johnson
๑๘. ดร.นพ.ยศติระวัฒนานนท์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๑๙. ผศ.ดร.ภญ.มนตร์ธม์ถาวรเจริญทรัพย์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๒๐. ภญ.ปฤษฎรพรกึ่งแก้ว	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
๒๑. ภญ.ปริยานุช ตีภูค้ำ	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

ผู้ไม่ได้เข้าร่วมประชุม

๑. ผศ.พิกุล ตันติธรรม	อาจารย์ประจำภาควิชาพยาบาลศาสตร์

๒. นพ.สมเกียรติ โภธิสัตย์

สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์

๓. ภก.ทัฬห ปิงเจริญกุล

ผู้อำนวยการบริหารสมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยา

แผนปัจจุบัน

๔. พล.ต.หญิง รศ.อัมพา สุทธิจารุญ

สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐น.

ดร.นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ ได้กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุมว่าจัดขึ้นเพื่อขอข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการสอบเทียบเครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองจากผู้เชี่ยวชาญโดยผลจากการสอบเทียบและการสอบถามราคาครั้งนี้จะนำไปใช้ประกอบการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการวัดระดับน้ำตาลในเลือดต่อไป จากนั้นเภสัชกรหญิงปริยานุช ตีบุกค่านักวิจัยหลักของงานวิจัยนี้ได้นำเสนอการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการพัฒนาแนวทางการสอบเทียบเครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองโดยได้รับข้อสรุปจากที่ประชุมในประเด็นหลักๆ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การทดสอบความถูกต้อง (Accuracy)   วิธีการประเมินความถูกต้องของเครื่องมือมีหลักการคือ เปรียบเทียบค่าระดับน้ำตาลที่เจาะจากปลายนิ้ว (capillary whole blood) และวัดโดยใช้เครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง ๑ ครั้ง กับค่าระดับน้ำตาลที่ได้จากการเจาะหลอดเลือดดำ (Venipuncture) หลังงดอาหาร ๘ ชั่วโมง (Fasting plasma glucose) โดยจะจากแขนข้างเดียวกับที่เจาะเลือดจากปลายนิ้ว จากนั้นนำไปวัดโดยวิธีอ้างอิง (Reference Methods) ๑ ครั้ง ทั้งนี้วิธีอ้างอิงที่ใช้มี ๒ วิธี ได้แก่ ๑) Glucose oxidase และ ๒) Hexokinase แต่เนื่องจากห้องปฏิบัติการของแต่ละโรงพยาบาลมักจะใช้แค่เพียงวิธีใดวิธีหนึ่งเท่านั้น โดยที่ประชุมมีมติยอมรับให้ใช้วิธี glucose oxidase เป็น reference method ในการศึกษาค้างนี้เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมใช้และเหมาะสมกับเครื่องมือของบริษัทผู้ผลิตที่เข้าร่วมการศึกษา

สำหรับความเข้มข้นของกลูโคสในเลือดตัวอย่างที่จะทำการทดสอบความถูกต้องตาม ISO15197 นั้นจะมีทั้งสิ้น 7 ช่วงความเข้มข้น โดยสัดส่วนของเลือดตัวอย่างในแต่ละความเข้มข้นจะมีความแตกต่างกันอย่างไรก็ตามเลือดตัวอย่างที่มีความเข้มข้นของกลูโคสต่ำมาก (<๕๐mg/dL) หรือ สูงมาก (> ๔๐๐mg/dL) อาจมีไม่เพียงพอตามที่ ISO15197 แนะนำทั้งนี้ที่ประชุมตกลงว่าอาจไม่จำเป็นต้องมีสัดส่วนของเลือดตัวอย่างในแต่ละความเข้มข้นเป็นไปตามข้อกำหนดของ ISO 15197 แต่จำเป็นต้องมีการกระจายตัวที่ครอบคลุมความเข้มข้นขั้นต่ำ กลาง และสูงโดยต้องมีขนาดตัวอย่างมากกว่า ๑๐๐ คน และให้พิจารณาการคำนวณขนาดตัวอย่างเพิ่มเติม

การเลือดที่เจาะจากปลายนิ้วและเลือดที่เจาะจากหลอดเลือดดำหลังงดอาหาร ๘ ชั่วโมงเจาะห่างกันไม่เกิน 5 นาที โดยถ่ายเลือดที่เจาะจากหลอดเลือดดำปริมาณ ๒ มิลลิลิตร ลงในหลอดเก็บตัวอย่างเลือดสีเทาที่มี

Sodium fluoride เป็นสารต้านการแข็งตัวของเลือด ภายใน ๑๐ นาทีหลังการเจาะเลือด ปิดฝาให้สนิทและผสมให้เข้ากันโดยการพลิกคว่ำหลอดกลับไปกลับมา ๘-๑๐ ครั้ง เพื่อให้เลือดผสมกับสารต้านการแข็งตัวของเลือด จากนั้นปั่นแยกเอา plasma แล้วแช่เย็นหรือน้ำแข็ง ส่งตรวจด้วยเครื่องในห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจวัดระดับพลาสมากลูโคสด้วยวิธีมาตรฐาน (laboratory-based glucose measurement) เช่น วิธี glucose oxidase ภายใน ๓๐ นาที

ประเด็นที่ ๒ การทดสอบความแม่นยำ (Precision)

ที่ประชุม ถ่ายตัวอย่างเลือดจากที่ได้จากการเจาะหลอดเลือดดำ ๓ มิลลิลิตร ใส่หลอดเก็บตัวอย่างเลือดฝาสีม่วงที่มีสาร EDTA เป็นสารต้านการแข็งตัวของเลือด ภายใน ๑๐ นาที (ถ่ายเลือดใส่หลอดเก็บ EDTA ฝาสีม่วงก่อนใส่ลงในหลอดเก็บ Sodium fluoride ฝาสีเทา) ปิดฝาให้สนิทและผสมให้เข้ากันโดยการพลิกคว่ำหลอดกลับไปกลับมา ๘-๑๐ ครั้ง และนำส่งตรวจห้องปฏิบัติการทันที หยอดลงบนแผ่นตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองในแต่ละยี่ห้อ การเริ่มหยดเลือดหยดแรกจะสลับเครื่อง SMBG ที่ใช้ ตรวจตั้งแต่เครื่องแรกจนครบทุกเครื่อง ในแต่ละเครื่องทำการวัดจนครบ ๒๐ รอบ นำไปทดสอบภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวไม่ควรเกิน ๒ ชั่วโมงหลังจากเก็บตัวอย่างเลือดจากนั้นคำนวณ Absolute mean difference และ ค่า coefficient of variation จากแต่ละมิเตอร์

ทั้งนี้ไม่แนะนำให้ใช้ สารควบคุมมาตรฐานเนื่องจากเพราะมีองค์ประกอบไม่เหมือนกับเลือดอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ก่อนทำการเจาะเลือด การเช็ดแอลกอฮอล์ต้องรอให้แห้งก่อนประมาณ ๒๐ วินาทีก่อนทำการเจาะเลือด อีกทั้งพยาบาลที่ทำการเจาะเลือดจำเป็นต้องเปลี่ยนถุงมือและเช็ดทำความสะอาดตัวเครื่องทุกครั้งสำหรับอาสาสมัครแต่ละคนเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีตามท้องที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ

ทั้งนี้การคำนวณปริมาณเลือดที่จะต้องเจาะจากหลอดเลือดดำ ต้องขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากนักเทคนิคการแพทย์โรงพยาบาลศิริราชซึ่งต้องมีมากพอสำหรับตรวจความถูกต้องและความแม่นยำ

ทั้งนี้การใช้เครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดแต่ละรุ่นมีความแตกต่างกันในรายละเอียด อีกทั้งความคุ้นเคยในการใช้เครื่องแต่ละรุ่นของบุคลากรแต่ละคนมีความแตกต่างกันซึ่งจะส่งผลต่อความถูกต้องและความแม่นยำของการวัด ดังนั้นทางทีมวิจัยนัดวันจะจัดให้ตัวแทนจากทุกบริษัทมาสาธิตการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง ทั้งนี้จะแจ้งรายละเอียดวันและเวลาให้ทราบอีกครั้ง

ทางทีมวิจัยขอให้ทางบริษัทเสนอราคากลับมายังผู้ประสานงานโครงการฯ พร้อมทั้งส่งตัวอย่างเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองและอุปกรณ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการสอบเทียบเครื่องมือภายในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ใดๆก็ตามข้อมูลที่ได้รับการศึกษาในครั้งนี้จะมีการแจ้งต่อสปสช. เพื่อประกอบการพิจารณาในกรณีที่มีการนำเครื่อง SMBG เข้าสู่ชุดสิทธิประโยชน์ตามกระบวนการของสปสช.ต่อไปหากทางผู้เชี่ยวชาญข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะใดๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการสอบเทียบเครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลใน

เลือดด้วยตนเอง ให้ตอบกลับภายในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อทีมทางทีมวิจัยจะได้นำคำแนะนำต่างๆไปปรับแก้ จากนั้นทางทีมวิจัยจะส่งแนวทางการสอบเทียบที่ได้รับการแก้ไขครั้งสุดท้ายให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับทราบภายในเดือนกรกฎาคม

ทั้งนี้ทางทีมวิจัยได้ประสานความร่วมมือกับคณาจารย์จากคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อแก้ไขและปรับปรุงแนวทางการสอบเทียบเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง จึงขออนุญาตส่งสรุปรายงานการประชุมก่อน ส่วนแนวทางการสอบเทียบเครื่องตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองที่ปรับแก้ไขแล้ว พร้อมด้วยหนังสือแสดงความจำนงการเปิดเผยข้อมูลการค้าต่อสาธารณชนจะดำเนินการส่งให้ในภายหลังค่ะ

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

.....
ภญ.ปริยานุช ดีบุกคำ
ผู้จัดบันทึกการประชุม